

Zkušební okruhy pro Státní závěrečnou zkoušku v magisterském studiu

PV38 MEZINÁRODNÍ PRÁVO SOUKROMÉ A OBCHODNÍ

v akademickém roce 2010/2011

zkušební období:

JARO 2011 - ZÁŘÍ 2011 - LEDEN 2012

1. Prameny úpravy mezinárodního práva soukromého a střety (či souběhy) pramenů. Mezinárodní smlouva jako pramen vnitrostátního práva (mezinárodního práva soukromého, procesního a obchodního). Nařízení jako pramen evropského mezinárodního práva soukromého (pravomoci orgánů ES, přehled norem, jejich vztah k vnitrostátnímu právu). ZMPS a jeho použití.
2. Vytváření společného justičního prostoru v Evropě (v oblasti civilní) – od článku 65 Amsterodamské smlouvy k článku 81 Smlouvy o fungování EU. Pravomoc orgánů ES. Interpretace norem a interpretační pravomoci ESD před a po Lisabonu. Normy vytvářející společný justiční prostor.
3. Mezinárodní unifikace práva v oblasti mezinárodního práva soukromého, procesního a obchodního. Instrukce podílející se na unifikaci. Mezinárodní smlouvy v. komunitární normy v. vzorové zákony. Příklady jednotlivých typů pramenů. Jednotná interpretace aneb jak jednotné může být jednotné právo. Tzv. universální dopad norem z oblasti mezinárodního práva soukromého a procesního. Tzv. lex mercatoria. Vztah unifikovaného a neunifikovaného práva.
4. Metody úpravy mezinárodního práva soukromého. Zásady aplikace norem kolizních (zásada lex fori a výjimky z ní). Problematika kvalifikace a interpretace norem. Zásady aplikace práva povolaného kolizní normou (právo soukromé v. právo veřejné v. imperativní normy). Zjišťování zahraničního práva včetně možností právní pomoci. Oblast mezinárodního práva procesního - zásady regulace.
5. Subjekty práva z pohledu mezinárodního práva soukromého, včetně postavení státu jako účastníka soukromoprávního vztahu. Postavení cizince jako účastníka civilního řízení v ČR.
6. Právní úkon – kolizní problematika. Čas jako veličina v mezinárodním právu soukromém. Analýza příslušných ustanovení ZMPS. Analýza ustanovení o vzniku, materiální platnosti a platnosti z pohledu formy u regulace smlouvy dle nařízení (nebo úmluvy) Řím I.
7. Věcná práva – kolizní problematika, dotyky s oblastí práva veřejného, mezinárodní pravomoc českých soudů v případě sporů (zejména problematika u nemovitostí) dle Brusel I a dle ZMPS.
8. Závazková práva – kolizní problematika závazků ze smluv. Vnitrostátní úprava včetně směrnice práva v. úprava v úmluvě (nařízení) Řím I. Analýza ustanovení Řím I (dle úmluvy nebo dle nařízení) – volba práva, náhradní hraniční určovatel, omezení volby práva, obligační statut a jeho meze, postup pohledávek.

9. Závazková práva – kolizní problematika mimosmluvních závazků. Vnitrostátní úprava v § 15 ZMPS. Příklad mezinárodní mnohostranné úmluvy – analýza. Analýza nařízení Řím II.
10. Dědické právo – kolizní problematika. Dědický statut z pohledu českého mezinárodního práva soukromého (ZMPS, mezinárodní smlouvy – příklad úpravy ze smlouvy o právní pomoci). Postavení státu v případě odúmrti - kvalifikační problematika. Procesní otázky týkající se dědictví (pravomoc, uznání a výkon rozhodnutí). Evropský vývoj v dané problematice.
11. Rodinné a manželské právo – kolizní problematika (ZMPS – mezinárodní smlouvy). Procesní problematika manželského práva, včetně evropské úpravy. Uplatnění výhrady veřejného pořádku v právu kolizním na tomto poli a uplatnění veřejného pořádku v právu procesním.
12. Veřejný pořádek v právu kolizním, hmotném a procesním. Interakce práva soukromého a práva veřejného z pohledu mezinárodního práva soukromého. Institut výhrady veřejného pořádku. Veřejný pořádek v procesním právu a jeho funkce. Tzv. imperativní normy (mezinárodně kogentní normy) – teorie použití, analýza článků v Řím I a Řím II.
13. Autonomie vůle stran v právu kolizním, hmotném a procesním.
14. Teorie lex mercatoria v pohledu celostním a z pohledu českého práva. Jednotlivé součásti lex mercatoria. Zacházení s lex mercatoria z pozice rozhodného práva, před obecnými soudy, před rozhodčími soudy, z pozice výkonu rozhodnutí.
15. Vztah fóra a rozhodného práva. Vztah místa vedení sporu a místa uznání, resp. prohlášení vykonatelnosti a výkonu rozhodnutí (rozhodčího nálezu).
16. Soudní rozhodnutí a jeho pozice z pohledu mezinárodního práva procesního. Rozhodnutí soudu z pohledu evropského mezinárodního práva procesního (režim dle nařízení Brusel I a dle ZMPS).
17. Soudní rozhodnutí a jeho pozice z pohledu mezinárodního práva procesního. Od nařízení Brusel I k nařízení o evropském exekučním titulu, o drobných pohledávkách, o evropském platebním rozkazu.
18. Rozhodčí nález v mezinárodním styku.
19. Mezinárodní pravomoc, mezinárodní příslušnost. Pohled práva vnitrostátního ve srovnání s mezinárodními úmluvami a nařízeními. Analýza pravomoci /příslušnosti z pohledu jednotlivých nařízení – přehled. Pravomoc (příslušnost) založená dohodou stran.
20. Mezinárodní rozhodčí řízení realizované před soudy institucionalizovanými a ad hoc. Prameny úpravy. Arbitrabilita sporu. Koncepce rozhodčího řízení. Rozhodčí smlouva. Vztah soudů obecných a rozhodčích.

21. Tři roviny úpravy práva mezinárodního obchodu. Prameny úpravy. Vzájemná interakce. Společná obchodní politika ES. Nástroje obchodní politiky ES. Národní legislativa. Aktéři práva mezinárodního obchodu – státy, mezinárodní organizace. WTO – základní charakteristika.
22. Úmluva OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží. Přímá úprava mezinárodní kupní smlouvy včetně problematiky promlčení. Úmluva OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží – obecná část, aplikace úmluvy. Vznik smlouvy (i kolizní problematika). Tzv. bitva formulářů- Obligační statut kupní smlouvy z pohledu českého práva.
23. Úmluva OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží. Práva a povinnosti stran vyplývající z uzavřené kupní smlouvy z pohledu přímé úpravy. Dodací podmínka a její vazby na další ustanovení smlouvy. INCOTERMS a jejich využití při formulaci dodací podmínky. Platební podmínka.
24. Úmluva OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží – reklamační proces, nároky stran v případě porušení smlouvy. Analýza jednotlivých nároků. Odpovědnost za náhradu škody. Okolnosti osvobozující od odpovědnosti. Další související otázky.
25. Právní aspekty některých finančních transakcí – mezinárodní platební styk, bankovní záruky, transakce spojené s řízením měnových rizik, transakce spojené financováním.